

ДЕТСКА ГРАДИНА № 6 „ВЪЛШЕБЕН СВЯТ“

ул. “Генерал Жостов” № 1, ж.к. “Толстой”, гр. София – 1220

телефон/факс: ++359 2 938 30 34; телефон: ++359 2 938 70 08

E-mail: odz6sofia@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ

ДИРЕКТОР: *Гергана Василева*

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

Съгласно чл. 70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагане на програмна система като част от стратегията за развитие на учебното заведение, което извършва задължително предучилищно образование, и което съответства на изискванията на Държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Програмната система е цялостна концепция за развитието на децата с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Предучилищното образование осигурява възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата от 3-годишна възраст до постъпването им в първи клас. Предучилищното образование е задължително от учебната година, която е с начало в годината на завършване на 5-годишна възраст на детето.

РАЗДЕЛ I. Предмет на програмната система

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинено на общите цели на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално, личностно и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта.

Програмната система определя целите, задачите, организацията и съдържанието на образователно-възпитателния процес в детската градина с насоченост към формирането на общо познание на 3–7-годишните деца за цялостната картина на света и развиване на мисленето и интелектуално-личностните качества на децата, създаване на предпоставки за формиране на учебна дейност (специална подготовка на децата за училище), стимулиране на социалните двустранни и многостранни взаимодействия между субектите на педагогическия процес (учители, деца, родители, социални партньори). Следвайки програмната система, се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето.

Програмната система, която ще се реализира в ДГ №6 „Вълшебен свят“ подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството.
- Детето да е център и субект на педагогическото взаимодействие.
- Детето се развива само в интеракцията – дете-възрастен.
- Учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите.
- Родителят да „израства“ заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал.
- Родителят и учителят имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество в името на детето.

Педагогическото взаимодействие е насочено към:

- придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование;
- утвърждаване на доброжелателно и самоуверено поведение при общуване си с връстници и възрастните;
- Уважение към детската личност и подкрепа на индивидуалност.
- Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие.
- Включване на „различното“ дете в живота на групата, чрез подкрепа и уважение от детския педагог, децата в групата и техните родители.
- Уважение към различните етноси и култури.

- Интегриране на образователното съдържание по всички образователни направления.

Основните принципни положения, които са залегнали при организацията на педагогическия процес, при подбора и структурирането на образователното съдържание и провеждането на педагогическите ситуации в Програмната система са:

- Детето – център и субект на педагогическото взаимодействие.
- Детето е различно, уникално и неповторимо.
- Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базирана на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие.
  - Включване на „различното“ дете в живота на групата, чрез подкрепа и уважение към детския педагог, децата в групата и техните родители.
  - Уважение към различните групи и етноси.
  - Педагогическото взаимодействие осигурява възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в клас.
  - Утвърждаване на доброжелателно и самоуверено поведение при общуването си с връстници и възрастни.
  - Интегриране на образователното съдържание по всички образователни направления.

Проследяването на детските постижения е на основание на трите етапа на учебния процес:

- Възприемане на информацията;
- Разбиране на информацията;
- Приложение на информацията в нови непознати ситуации и условия.

Раздел II. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Подходи на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите по Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищно образование.

Детската градина осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебното и неучебното време.

Подходите в тематичните разпределения по образователните направления във всички възрастови групи и проследяването на индивидуалните резултати на детето от предучилищното образование са следните:

- **Личностен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство, такова, каквото е; човечно отношение към него - оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.
- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
- **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.
- **Ситуационен** - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.
- **Синергетичен** - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете
- Интеркултурно образование.
- Креативност и успеваемост.

Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на

педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по образователните направления.

Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина и в подготвителна група в училище.

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

В целодневната организация в учебното време се редуват основна и допълнителна, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- Условия и време за игра, почивка, включително следобеден съм.
- Условия и време за хранене – сутрешна закуска, обяд и две задължителни подкрепителни закуски – между сутрешната закуска и обяда, и между обяда и вечерята.
- Дейности по избор на детето
- Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическото взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование.

Разпределение на основните форми на педагогическо взаимодействие по образователни направления и възрастови групи:

Образователни направления	Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група
Български език и литература	1	2	2	3
Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общ брой педагогически ситуации	11	13	15	17

Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Предучилищното образование създава условия за цялостното развитие на детската личност и придобиване на съвкупност от компетентности.

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При провеждането на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления:

- Български език и литература;
- Математика;
- Околен свят;
- Изобразително изкуство;
- Конструирание и технологии;
- Музика;
- Физическа култура.

1. Основната форма на педагогическото взаимодействие е педагогическата ситуация. Тя се организира само в учебно време и осигурява постигането на компетентностите. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. То е разработено по възрастови групи от учителите на конкретните групи като броя на ситуациите е следният:

- За първа възрастова група – 11
- За втора възрастова група – 13
- За трета възрастова група – 15
- За четвърта възрастова група – 17

Продължителността на ситуацията е: от 15 до 20 минути – за първа и втора възрастова група, и, от 20 до 30 минути – за трета и четвърта възрастова група.

2. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие ежедневно се организират по преценка на учителя в съответствие с програмната система, потребностите и интересите на децата, извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Допълнителните форми са свързани с цялостната организация на деня в детската градина. В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделните компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето.

Видове допълнителни форми

Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;

Дейности, организирани от детския учител:

- Различни видове игри - Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.
- Утринна гимнастика
- Конкурси и състезания
- Творчески занимания по интереси
- БДП
- Празници и концерти - в групата и детската градина.
- Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др.
- Разходки и екскурзии сред природата
- Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.
- Формиране на етични форми на общуване.
- Формиране на естетически усет
- Групова и индивидуална работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа.

Допълнителните форми се провеждат извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така също и в неучебното време.

Допълнителни форми използвани в учебно време:

Наименование: самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 15 септември до 30 май на съответната година.

Приложение: в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Допълнителни форми използвани през неучебно време:

Наименование: самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 1 юни до 14 септември на съответната година.

Приложение: в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Началният час на сутрешния прием и крайният час на изпращането на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина.

В целодневна организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и:

- условия и време за игра и почивка;
- условия и време за закуска;
- дейности по избор на детето.

Учителите в групите определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование.

Действия на учителя в подкрепа на детската инициатива

1. Поощрява самостоятелността на децата .
2. Поддържа стремежа на децата да се учат да правят нещо ново и усещането им за собствена значимост.
3. Отбелязва всеки успех на детето.
4. Проявява търпимост към затрудненията на детето, позволявайки му да работи в собствен темп.
5. Не критикува резултатите от дейността на децата и тях самите.
6. Отчита индивидуалните особености на всеки, като се старее да намира подход за работа със срамежливите, нерешителните, конфликтните и непопулярни деца.
7. Уважава и цени всяко дете, независимо от постиженията и недостатъците му.
8. Създава в групата положителен психологически микроклимат , проявява деликатност и тактичност.
9. Създава условия и помага на децата да намерят начин да реализират на собствени идеи.
10. Поощрява децата да изградят първите си собствени умозаклучения, внимателно изслушва разсъжденията и аргументите им, проявява уважение към интелектуалния им труд.

11. Създава ситуации, позволяващи детето да разгърне своите възможности.

Раздел III Организация на педагогическото взаимодействие

ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (3–4 г.)

ВРЕМЕ	ФОРМА	ДЕЙНОСТ
7.00 – 8.30	Допълнителна	Прием на децата (сутрешно раздвижване, комуникативни игри, дейност по избор, индивидуална работа и др.)
8.30ч. – 9.00ч.	Допълнителна	Закуска
9.00ч. – 9.20ч.	Основна	Педагогическа ситуация
9.20ч. – 9.50ч.	Допълнителна	Дейности , организирани от детския учител: подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.
9.50ч. – 10.10ч.	Основна	Педагогическа ситуация
10.10ч. – 10.30ч.	Допълнителна	междинна подкрепителна закуска
10.30ч. – 12.00ч.	допълнителна	Дейности по избор на децата; разходки и игри на открито
12.00ч. - 12.30ч.	Допълнителна	Обяд
12.30ч – 15.30ч.	Допълнителна	Следобеден сън/следобедна почивка
15.30ч. – 15.45ч.	Допълнителна	Подвижни игри
15.45ч. – 16.20ч.	Допълнителна	Подкрепителна закуска
16.20ч. – 19.00ч.	Допълнителна	ДОД, Игри, разходки, наблюдения, творчески и други свободно реализирани дейности по избор на децата

Учители: Група „ Фея “ – Боряна Василева, Светлана Лесева
Група „ Славейче “ – Теодора Ласкова, Юлия Бациева

ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (4–5 г.)

ВРЕМЕ	ФОРМА	ДЕЙНОСТ
7.00 – 8.30	Допълнителна	Прием на децата (сутрешно раздвижване, комуникативни игри, дейност по избор, индивидуална работа и др.)
8.30ч. – 9.00ч.	Допълнителна	Закуска
9.00ч. – 9.20ч.	Основна	Педагогическа ситуация
9.20ч. – 9.50ч.	Допълнителна	Деятности , организирани от детския учител: подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.
9.50ч. – 10.10ч.	Основна	Педагогическа ситуация
10.10ч. – 10.30ч.	Допълнителна	междинна подкрепителна закуска
10.30ч. – 12.00ч.	допълнителна	Деятности по избор на децата; разходки и игри на открито
12.00ч. - 12.30ч.	Допълнителна	Обяд
12.30ч – 15.30ч.	Допълнителна	Следобеден сън/следобедна почивка
15.30ч. – 15.45ч.	Допълнителна	Подвижни игри
15.45ч. – 16.10ч.	Допълнителна	Подкрепителна закуска
16.20ч. – 19.00ч.	Допълнителна	ДОД, Игри, разходки, наблюдения, творчески и други свободно реализирани дейности по избор на децата

**Учители: Група „ Щурче “ – Весела Иванова, Марияна Велкова
Група „ Звездаца “ – Мирослава Русинова, Снежана Атанасова**

ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (5–6 г.)

ВРЕМЕ	ФОРМА	ДЕЙНОСТ
7.00 – 8.30	Допълнителна	Прием на децата (сутрешно раздвижване, комуникативни игри, дейност по избор, индивидуална работа и др.)
8.30ч. – 9.00ч.	Допълнителна	Закуска
9.00ч. – 9.20ч.	Основна	Педагогическа ситуация

9.20ч. – 9.50ч.	Допълнителна	Дейности , организирани от детския учител: подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.
9.50ч. – 10.10ч.	Основна	Педагогическа ситуация
10.10ч. – 10.30ч.	Допълнителна	междинна подкрепителна закуска
10.30ч. – 12.00ч.	допълнителна	Дейности по избор на децата; разходки и игри на открито
12.00ч. - 12.30ч.	Допълнителна	Обяд
12.30ч – 15.30ч.	Допълнителна	Следобеден сън/следобедна почивка
15.30ч. – 15.45ч.	Допълнителна	Подвижни игри
15.45ч. – 16.10ч.	Допълнителна	Подкрепителна закуска
16.20ч. – 19.00ч.	Допълнителна	ДОД, Игри, разходки, наблюдения, творчески и други свободно реализирани дейности по избор на децата

Учители: Група „ Великденче “ – Красимира Васева, Цонка Апостолова

ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА (6–7 г.)

ВРЕМЕ	ФОРМА	ДЕЙНОСТ
7.00 – 8.30	Допълнителна	Прием на децата (сутрешно раздвижване, комуникативни игри, дейност по избор, индивидуална работа и др.)
8.30ч. – 9.00ч.	Допълнителна	Закуска
9.00ч. – 9.20ч.	Основна	Педагогическа ситуация
9.20ч. – 9.50ч.	Допълнителна	Дейности , организирани от детския учител: подвижни игри, творчески игри, занимания по интереси и др.
9.50ч. – 10.10ч.	Основна	Педагогическа ситуация
10.10ч. – 10.30ч.	Допълнителна	междинна подкрепителна закуска
10.30ч. – 12.00ч.	допълнителна	Дейности по избор на децата; разходки и игри на открито
12.00ч. - 12.30ч.	Допълнителна	Обяд
12.30ч – 15.30ч.	Допълнителна	Следобеден сън/следобедна почивка
15.30ч. – 15.45ч.	Допълнителна	Подвижни игри
15.45ч. – 16.10ч.	Допълнителна	Подкрепителна закуска
16.20ч. – 19.00ч.	Допълнителна	ДОД, Игри, разходки, наблюдения, творчески и други свободно реализирани дейности по избор на децата

Раздел IV. Очаквани резултати при реализиране на Програмната система:

- Постигане целите на образователния процес в предучилищна възраст.
- Компетентно тематично разпределение на учебното съдържание по образователните направления за всяка възрастова група.
- Личностно развитие на детето, чрез неговата индивидуална и игрово-познавателна дейност.
- Конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование.
- Ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата.
- Оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти.

Проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяване на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления в така нареченото входно и изходно ниво, и се отразява в дневника на групата.

Постиганията на детето в хода на предучилищното образование се отразяват в детско портфолио. В края на предучилищното образование за осигуряване взаимодействие между родителите и образователните институции, портфолиото им се предава. Готовността на детето за училище отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие. В детската градина, издава удостоверени за задължително предучилищно образование за децата от подготвителните възрастови групи в края на предучилищното образование.

Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата.

След изпълнение на дейностите по проследяване на постиженията на детето, учителите информират родителите.

В 14 - дневен срок преди края на учебното време учителят на съответната подготвителна група установява готовността на детето за училище, като отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

Удостоверението за задължително предучилищно образование се издава в срок до 31 май на съответната учебна година и описва готовността на детето за постъпване в първи клас и е в съответствие с очакваните резултати. В него може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Ако здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование

Форми, методи и подходи за проследяване постиженията на децата

В разпределението на материала по образователните направления се предвиждат диагностични ситуации, чрез които се извършва качествено оценяване на напредъка на детското развитие. Проследяването на постиженията се извършва със специално изготвени тестове, задачи и дидактични игри за установяване равнището на представите, уменията и отношенията по отделните ядра на образователното съдържание по отделните направления. Чрез тях се получава адекватна представа за детските възможности и постижения при овладяване на представи и отношения. Уточнени са критерии и показатели за всички ядра и са конкретизирани задачите за децата по всеки показател. Чрез регистриране на отговорите на децата като правилни и неправилни се получават количествени резултати и на тази основа се уточнява степента на развитие като ниска, средна и висока. Постиганията на децата ще бъдат отразени в детско портфолио.

Раздел V. Сътрудничество и взаимодействие между участниците в педагогическия процес

Сътрудничество и взаимодействие: Предучилищното образование като процес на възпитание, социализацията и обучението на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите. Родителите са участници и партньори заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти в предучилищното образование. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите, учителите и директорите осигуряват условия за правилно възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в първи клас. Сътрудничеството ни с родителите създават условие за формиране на положително отношение към детската градина и училището и мотивация за учене.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществяват чрез:

- Он лайн комуникация чрез вайбър групи, фейсбук, zoom, Teams и други.
- Индивидуални срещи в удобно за двете страни време / само при необходимост и спазване на всички противоепидемични мерки;
- Родителски срещи;
- Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование / след приключване на епидемичната обстановка в страната;
- Други форми на комуникация.